

DR. FR. ZBAŠNIK:

Strah.

ožek, oj Jožek!«

Jožek ni bil gluha in je dobro slišal ta materin klic, a je bil tako zaverovan v igro, da mu še na misel ni prišlo, da bi se bil okrenil proti strani, odkoder je prihajal glas.

»Ali slišiš ali ne slišiš?«

»Mati te kliče!« opozori Jožka več tovarišev in eden še pristavi: »Domov pojdi, ako nočeš, da bo šiba pela!«

To je zaleglo. Jožek se je vzdramil in zaklical nazaj proti materi: »Kaj pa je?«

»Domov pojdi! Pa takoj!«

»Oh, samo malo naj še ostanem!«

»Takoj pojdi! Mudi se!«

Jožek je s kislim obrazom obrnil hrbet tovarišem in stekel proti domu. »Oh, no! Tako lepo smo se igrali!« je zastokal, ko je prestopil prag.

»Se boš že še igral! Dovolj bo še časa za to. Če ne danes, pa jutri!« ga je tolažila mati.

»Pa zakaj ste me poklicali?« Jožkov obraz je bil še vedno neprijazen in tudi glas njegov ni bil še nič kaj ljubezniv, ker so mu bile misli še vedno pri igri.

»K strini pojdeš!«

»K strini?« Zdaj so se Jožku zasvetile oči in vsa nevolja mu je izginila z lica. K strini — sestri njegovega očeta — je vselej rad šel in vedel je, zakaj. Bila je to dobra starka, ki mu je vselej postregla, kadar jo je obiskal. Imela je svoj dom v sosednji, kakih dvajset minut oddaljeni vasi. V ozadju tega doma se je razprostiral lep sadni vrt, na katerem so zorele dobre hruške in raznovrstna jabolka, ki so se po njih Jožku sline cedile, kadarkoli se je spomnil nanje. Jožek se je na letne čase sicer le malo spoznal, in če bi ga bil kdo vprašal: »Ti fant, povej mi, v katerem mesecu smo sedaj?« bi najbrž ne bil vedel povedati, da se nagiblje september že h koncu, to pa mu ni bilo neznano, da so na strininem vrtu ob tem času nekatera jabolka že popolnoma zrela. Zato je bil takoj pripravljen, da ustreže materini želji.

»Po kaj pa pojdem?« je vprašal nestrpno.

»To culico ji poneseš, vidiš! Ni velika in težka tudi ne. Reci strini, da sama ne utegnem priti in da jo prav lepo pozdravljam. Saj z mano si bil že večkrat tam in poti ne moreš zgrešiti. Ampak črevlje si obuj,

da se mi v gozdu na kak trn ne nabodeš! In pa to glej, da te kaka kača ne pičil!»

Jožek je bil kmalu obut. Ko je bil s culò v roki napravil že nekoliko korakov od hiše, mu je mati še priporočala: »Pa glej, da se mi kje ne zazijaš! Ura je zdaj štiri in izlahka prideš še za dne domov, ampak ustavljati se mi ne smeš nikjer! Če bi te v gozdiču noč zalotila, bi ne bilo prijetno!«

Jožek ni ničesar odgovoril, kakor bi bilo samo ob sebi umevno, da stori vse, kakor mu je mati velela. Ponosno je stopal po poti, ki mu je bila dobro znana, in na tihem premišljal, kaj vse ga pri strini dobrega čaka. Iz početka so se njegove misli sukale samo okolo hrušk in jabolk, ki jih je v duhu videl vse polno na strininem vrtu, sčasoma pa se je začel zanimati tudi za druge stvari. Tam v sinji višavi se je z razprostrtimi perutmi veličastno zibal jastreb, ki mu je zbudil željo, da bi mogel tudi on kdaj tako neovirano pluti preko širnega neba, ne da bi bil vedel, da se zdaj v istini tudi že ljudje vozijo pod okriljem velikanskih ptičev po zraku iz kraja v kraj. Morda bi se bil Jožek zaradi jastreba še nekolikokrat spotaknil ob trdo kamenje, zakaj pogled se mu kar ni hotel ločiti od njega, ko bi ne bila s strnišča, ki ga je bila privedla pot mimo, sprhutnila hipoma jata jerebic in ga spravila na druge misli. Vedel je, da so jerebice zaželen lovski plen, in začel je razmišljati, kako lepo bi bilo, ako bi bil že velik pa bi imel svojo puško in bi šel na lov. Tako blizu njega so bile završčale lepo rejene ptice in tako na gosto jih je bilo, da bi jih bil prav gotovo z enim strelom več zadel. Predstavljal si je, kako bi bili doma veseli, ako bi vrgel par takih ptičev na mizo in vzkliknil: »Evo pečenke za nedeljo!«

No, pa Jožek je znal biti tudi bolj skromen. Mimo njega je pribrenčal čmrlj, in hitro je pozabil na jerebice in na lovsko srečo, ki je o njej pravkar še sanjal. Tudi taka majhna stvarca kot je čmrlj ga je zanimala. Zroč za njim, ga je vpraševal: »Kam pa ti tako urno?« Čmrlj se ni brigal za njegova vprašanja in je šel lepo svojo pot. Ko bi bil tudi Jožek šel tako svojol! Toda Jožek je hotel na vsak način vedeti, kam jo godrnjač maha, in udaril jo je lepo za njim. Domneval je, da mora imeti kje v bližini svoje gnezdo. In ni se motil. Na nekem z mahom poraslem mestu se je hipoma spustil na zemljo, in preden se je Jožek prav zavedel, je že izginil.

»Ej, čakaj me, te že izsledim!« je govoril Jožek sam pri sebi ter začel na lahko dvigati mahovje. Njegov trud ni bil zaman. Preden se je sam nadejal, je prišel do satovja, napolnjenega z medom.

»Oj, kako škoda, da nimam slamice, da bi posrkal med skozi njo!« je tarnal Jožek, a pomagati se ni dalo nič. Moral bi bil iti precej daleč nazaj, da bi našel na kaki njivi primerno cevko. To pa mu ni kazalo. Zato sklene pri sebi: »To mesto si zapomnim, pa pridem nalašč kdaj

zaradi tega semkaj. Takrat čmrlj ne bo vesel! Vse mu popijem! Kvečjemu, da mu pustim toliko, kolikor bo čez zimo potreboval!»

Položil je zopet mah na rahlo na satovje, potem pa odrezal s pipcem vejico na bližnjem grmu, jo zašilil in jo zasadil blizu čmrljevega gnezda v zemljo, da bi mu ne bilo treba prihodnjič preveč iskati. — Zdaj pa je bilo treba zaviti v gozd. Jožek je pospešil korake, zakaj imel je občutek, da se je nekoliko predolgo zamudil pri čmrljevem gnezdu. No, pa to se bo že dalo prihiteti! Stopal je torej hitreje, ko se mu hipoma ustavi noga. Prišel je do velikega mravljišča, kakršnega ni še videl, in mimo njega ni hotel kar tako. Ni si mogel kaj, da bi si te mravljinje stavbe ne ogledal nekoliko natančneje. Saj to je bilo celo mesto, polno vhodov in izhodov! Jožek se ni mogel načuditi življenju, ki se je kazalo tu njegovim očem. Nešteto živalc, a vse so se živahno gibale, vsaka je hitela po svojih opravkih, nobena ni lenarila. Najbolj pa je zanimalo Jožka to, da so nekatere mravlje odhajale z mravljišča in po ozkih stezicah tako rekoč hitele v svet, druge pa so se zopet k njemu vračale. Prve so bile prazne, druge pa so vse vlačile s seboj težka bremena. »Aha,« jo je pogodil Jožek, »te nekaj znašajo! One, ki gredo prazne, so svojo butaro že odložile in gredo po novo, te jo pa šele odložel!« Nekaj posebnega je bilo, ako sta se dve mravlji srečali. Ob takih prilikah je ona, ki se je vračala proti domu, za hip odložila svoje breme, obe mravlji sta se malce ustavili, se pobožali s tipalnicami, da je bilo videti, kakor bi se objeli, potem pa se odpravili zopet vsaka v svojo smer. Zdelo se je, da se je tista z bremenom ob tem medsebojnem pozdravu tudi nekoliko odpočila, zakaj s podvojeno silo je zagrabila zopet za svoj plen ter hitela z njim proti domu.

Jožek bi bil najrajši eno izmed mravelj spremljal po vsej njeni poti, da bi se bil prepričal, kako daleč si upajo od svojega gradu, toda spomnil se je materinega naročila, naj se nikjer ne ustavlja predolgo. Že se je hotel ločiti od mravljišča, ko se je dogodilo nekaj, kar je iznova zbudilo njegovo pozornost. Z drevesa doli se je prevrnil naravnost na mravljišče velik hrošč. V tistem hipu je vse mravljišče kar oživel, a vseh mravelj se je lotila čudna nemirnost. Z vseh koncev in krajev so z največjo naglico hitele na kraj, kjer si je hrošč izkušal pomagati na noge, in takoj je bil obkoljen od vseh strani. Začel se je strašen boj med velikanom in drobnimi živalcami. Jožek ni nič dvomil, da bo zmaga na hroščevi strani. Kako neki naj bi tudi tako majhna mravlja premagala takega junaka, ki je bil povrh obdan še s trdim oklepom, tako da mu je bilo po Jožkovem mnenju le težko priti do živega. Toda Jožek se je motil. Mravlje so napadale velikega nasprotnika na vseh straneh s tako žilavostjo, da mu vse njegovo otepanje ni nič pomagalo. Zlezle so mu pod peruti, se mu zajedle v vrat in oči in na vsako nogo se mu jih je obesilo toliko, da je le s težavo kobacal naprej. Sicer se mu je večkrat posrečilo, da je splezal na vrh kake

bilke, ki so poganjale okrog mravljišča in tudi iz njega, a kadar je razpel peruti, da bi odletel, so ga potegnile nazaj, da je zopet padel na mravljišče. Jožku ni ušlo, kako ubogemu hrošču pešajo moči, in skoro da se mu je smilil. Vendar pa je imel pomisleke, da bi mu pri- skočil na pomoč. Zakaj na drugi strani se mu je zdelo povsem umevno, da so bile mravlje razjarjene na hrošča, ker je telebnil kot kak tolovaj v njih tiho domovanje. In tako je sklenil, da ostane nepristranski. »Pa se dajte sami med seboj, kakor veste in znate!« je rekel sam pri sebi. Nazaj grede pa se je namenil pogledati, kako se je boj končal.

S trdno voljo, da se zdaj nikjer več ne ustavi, je začel Jožek svoje potovanje nadaljevati. A kaj, ko pa je vedno zopet kaj novega zbudilo njegovo pozornost ter ga premotilo tako, da je pozabil na materine opomine! Če ga je mikalo že početje mravelj tako, da se ni mogel od njih ločiti, kako bi ga ne mikali vratolomni skoki veverice, ki se je bila hipoma pojavila pred njim. Najprej je prav blizu njega nekaj brskala po tleh. Pogledala ga je tako ljubko, kakor bi si bila že stara znanca, pomrdala je malce z malim noskom, potem pa se je zapodila žvižgaje po vitkem smrekovem deblu navzgor. »Ej, če bi jaz znal tako plezati,« je mislil Jožek, »kako bi lahko obiral črešnje, kako bi si lahko poiskal najboljših jabolk na jablani!« Najlepše pa jo je bilo videti, ko je veverica začela skakati od veje do veje. Kako se je to zibala, kako ujčkala! Čisto na koncu veje je časih bila, da si je Jožek mislil: »Zdaj pa zdaj strmoglavi na tla!« A vedno se je obdržala, in čeprav ji je res časih malce izpodletelo, se je pa ujela ob nižji veji in iznova pognala v višino. Tako je šlo venomer od veje do veje, od drevesa do drevesa in to s tako naglico, da jo je Jožek komaj dohite- val. Bil je že ves upehan, ko se zopet spomni, kaj je pravi namen nje- govega današnjega potovanja. Na srečo je prišel v drevenju za veve- rico na rob gozda, sicer precej daleč stran od steze, a vendar tako, da ni mogel več zgrešiti svojega cilja. Zakaj vasica, ki je v njej imela njegova strina domačijo, je bila samo še kakih par sto korakov odda- ljena.

(Konec prihodnjič.)

